

Debreceni Ítéltábla

Pkf.I.20.103/2026/2.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Barbalics Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Barbalics István ügyvéd) által képviselt kérelmező neve (cím) kérelmezőnek – a K.-é dr. Sz. J. elnök által képviselt kérelmezett neve (cím) kérelmezettel szemben vagyoni elégtétel megfizetése iránt indított nemperes eljárásában a Debreceni Törvényszék 7.Pk.21.133/2025/15. számú végzése ellen a kérelmező 16. és a kérelmezett 19. sorsszámú fellebbezései folytán meghozta a következő

v é g z é s t :

Az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét részben megváltoztatva a kérelmező által fizetendő vagyoni elégtétel összegét 1 463 600 (egymillió-négyszázhatvanháromezer-hatszáz) forintra, a perköltség összegét 36 590 (harminchatezer-ötszázkilencven) forintra felemeli, a kérelmező által az állam javára megfizetendő eljárási illeték összegét 43 909 (negyvenháromezer-kilencszázkilenc) forintra leszállítja és az állam által viselendő illeték összegét 44 831 (negyvennégyezer-nyolcszázharmincegy) forintra felemeli; ezt meghaladóan azt helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezettet, hogy 15 nap alatt fizessen meg a kérelmezőnek 2625 (kétezer-hatszázhuszonöt) forint másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára a végzés meghozatalát követő 60. napig 43 933 (negyvenháromezer-kilencszázharminchárom) forint feljegyzett fellebbezési illetéket. Az illeték megfizetése során a Debreceni Ítéltábla megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni. Megállapítja, hogy az összesen 43 895 (negyvenháromezer-nyolcszázkilencvenöt) forint le nem rótt fellebbezési illetéket az állam visel.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A kérelmező jogelődje (id. N. S.), 2005. június 8. napján fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet nyújtott be a Sz.-i Városi Bírósághoz id. Z. Gy. kötelezettel szemben. A fizetési meghagyást – többszöri áttétel folytán – a B.-i Bíróság bocsátotta ki, ahol az eljárás a kötelezett ellentmondása miatt perré alakult. Ezen eljárás lefolytatására a Legfelsőbb Bíróság a Pk.VIII.24.7../2006/2. számú végzésével a K.-i Városi Bíróságot (a továbbiakban: járásbíróság) jelölte ki, ahol az ügyet 1.P.20.3../2006. számon iktatták, majd egyesítették az 1.P.20.3../2006. számú üggyhöz, amelynek alperese szintén id. Z. Gy. volt. Az egyesített per tárgyalását a járásbíróság 2006. május 30-án felfüggesztette a Sz.-i Városi Bíróság előtt folyamatban volt 11.B.22../2001. számú büntetőper jogerős befejezéséig. Mivel

az alperes 2008. február 27-én bejelentette, hogy a büntetőeljárás jogerősen befejeződött, a bíróság a per tárgyalását 1.P.20.1../2008. szám alatt folytatta, majd azt 2008. május 8-án ismét felfüggesztette a S. Zrt-vel szemben indult felszámolási eljárás befejezéséig. A per alperese kérte az eljárás folytatását, amelyet 14. szám alatti végzésével elutasított. A bíróság ezt követően 2010. július 5. napján egyebek mellett a kérelmező jogelődje által indított pert elkülöníteni rendelte és 1.P.20.4../2010/2. szám alatti végzésével 2010. július 12. napján a per félbeszakadását állapította meg a kérelmező jogelődjének elhunytja miatt. Az alperes 2010. augusztus 2. napján érkezetten kérte a félbeszakadás megszüntetését, az eljárás folytatását és perbe vonta a felperes jogutódait, köztük a kérelmezőt, csatolta a kérelmező jogelődje vonatkozásában meghozott hagyatékátadó végzést is. A bíróság felhívására a kérelmező 2010. szeptember 20. napján bejelentette, hogy perbe kíván lépni. A bíróság 2010. december 17. napján rendelkezett az ügy új számmra iktatásáról és 1.P.20.7../2010/2. alatti, 2010. december 17. napján kelt végzésével rendelkezett a per tárgyalásának felfüggesztéséről a Sz.-i S. Rt. ellen indított felszámolási eljárás befejezéséig. A felfüggesztésről rendelkező végzést kiadni rendelte a kérelmezőnek, aki azt 2010. december 23. napján vette át. A kérelmező 2025. augusztus 26. napján ismét bejelentette, hogy perbe kíván lépni, kérte a jogutódlás megállapítását és a per folytatását. A bíróság 2025. augusztus 27-én rendelkezett a felfüggesztés megszüntetéséről, 2025. szeptember 1. napján kelt, 1.P.20.3../2025/2. szám alatti végzésével megállapította, hogy a néhai id. N. S. jogutódai a kérelmező és a N. A.-né. A per a bíróság 1.P.20.3../2025/10. szám alatti keresetet elutasító és 2025. december 11. napján jogerős ítéletével befejeződött.

[2] A kérelmező a módosított kérelmében 2 955 600 forint vagyoni elégtétel megfizetésére kérte kötelezni a kérelmezettet az alapper 2005. június 8-tól 2025. szeptember 1. napjáig terjedő időtartamára 7389 nap után a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 7. §-ának (1) bekezdése és a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel mértékéről és a kifizetendő összeg számításának szabályairól szóló 372/2021. (VI.30.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Kr.) 1. § (1) és (2) bekezdései alapján.

[3] A kérelmezett elsősorban az eljárás megszüntetését kérte arra hivatkozva, hogy a kérelem benyújtásakor a kérelmező még nem volt peres fél. Érdemben kérte a módosított kérelem elutasítását. Az eljárás kezdő időpontjaként 2005. július 22. napját jelölte meg, mivel a fizetési kérelem ekkor érkezett a K.-i Városi Bírósághoz. Érvelése szerint továbbá a kérelmező jogelődje döntött akként, hogy olyan időpontban kéri a fizetési meghagyás kibocsátását, amikor a megtérülés ismeretének a hiányában a kár összezszerúsége nem meghatározható, így a per felfüggesztéseinek időtartama a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése szerint nem vehető figyelembe. Másodlagosan kérte a 2006. május 30. és 2008. február 27. közötti 639 és 2008. május 8. és 2025. augusztus 26 közötti 6320 nap mellőzését a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján arra hivatkozva, hogy a kérelmező és jogelődje sem kérte a felfüggesztett per folytatását. Kérte levonni a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján a 2007. december 22. és 2008. február 27. közötti 67 napot, mivel a kérelmező jogelődje nem jelentette be a büntetőeljárás jogerős befejezését. Érvelése szerint továbbá nem jár vagyoni elégtétel a kérelmező jogelődjének halálától a jogutódlás jogerős megállapításáig, mert ekkor sem a kérelmező, sem pedig a jogelődje nem volt fél az alapperben. Emellett hivatkozott arra is, hogy a kérelmező 2010. augusztus 20-án bejelentette, miszerint perbe kíván lépni, amely kérelemről a bíróság nem döntött, ennek ellenére a kérelmező nem nyújtott be az eljárás elhúzódása miatti kifogást, ekként a 2010. szeptember 20. és 2025. augusztus 26. közötti 5455 nappal csökkenteni szükséges az eljárás számított időtartamát. A Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján kérte levonni a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedése (2009. december 29.) és a kérelmező perbelépésének bejelentése (2010. szeptember 20.) közötti 600

napot. Érvelése szerint továbbá a jogutódlás nem többszörözte meg a vagyoni elégtétel összegét, a jogutódlás jogerős megállapításáig a kérelmezőt csak a jogelődjének járó összeg fele illeti meg.

[4] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett végzésével kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 1 358 000 forintot és 34 017 forint perköltséget, az ezt meghaladó kérelmet pedig elutasította. A kérelmezőt 47 920 forint feljegyzett elsőfokú illeték megfizetésére kötelezte és megállapította, hogy 40 820 forint feljegyzett elsőfokú illeték az állam terhén marad.

[5] A határozatának a fellebbezésekre tekintettel releváns indokolása szerint a számított pertartam kérelemmel érintett része 2005. június 8-tól 2025. szeptember 1-ig 7390 nap volt, amelyből nem kellett levonni a felfüggesztések miatt a 2006. május 30. és 2008. február 27. közötti 638 napot és a 2008. május 8-tól 2010. július 5-ig eltelt 788 napot, valamint a 2010. december 17. és 2025. augusztus 27. közötti 5525 napot sem. Alap nélkül hivatkozott a kérelmezett arra is, hogy a kérelmező terhére esik a büntetőeljárás befejezésének késedelmes bejelentése, ezért nem volt helye a 2007. december 22. és 2008. január 27. között eltelt 67 nap levonásának. Kifejtette.: a per tárgyalásának felfüggesztése az eljáró bíróság döntési jogkörébe tartozik, amely döntés maga is megváltoztathat; ezért nem értékelhető a kérelmező vagy jogelődje terhére, ha az eljárás jogerős befejezését nem közölte. A kérelmező jogelődje a büntetőeljárás több száz sértettjének egyike volt, nincs arra vonatkozó adat, hogy értesült-e és mikor a büntetőeljárás jogerős befejezéséről.

[6] Nem lehetett figyelmen kívül hagyni a kérelmező jogelődjének halálától a jogutódlás jogerős megállapításáig eltelt időszakot sem, mert a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 62. §-ának (3) bekezdése szerint a jogutódot eljárásjogi szempontból úgy kell tekinteni, mintha kezdetektől ő járt volna el a perben; a vagyoni elégtétel a felhívott bírói gyakorlat szerint a Pevtv. alapján számítandó, vagyoni elégtétel alapjául szolgáló teljes időtartamra. A kérelmezett ugyanakkor arra helytállóan hivatkozott, hogy a jogutódlás nem többszörözte meg a kérelmezett által fizetendő vagyoni elégtétel összegét, vagyis a jogutódlás jogerős megállapításáig terjedő időre a kérelmező jogelődjének jogutódai nem követelhetek több vagyoni elégtételt, mint amennyi a jogelődjüket megillette volna (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.149/2025/2., Pkf.II.20.289/2023/2., Pkf.II.20.149/2025/3. és Pkf.I.20.313/2025/2.). Mivel pedig a kérelmező 1/2 arányban lett jogutód, a jogelődjét megillető elégtétel felére tarthatott igényt.

[7] Az eljárás félbeszakadása nem tekinthető sem a kérelmező, sem a kérelmezett érdekkörébe eső elhárítható oknak. A kérelmező perbelépését bejelentő irat ugyanakkor intézkedési kötelezettséget keletkeztet a bíróság oldalán, és ezen időponttól a kérelmező egyéb résztvevőként bír bizonyos eljárási jogokkal, ezért ezen időszak vonatkozásában vizsgálható, hogy a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdésére tekintettel indokolt-e az alapeljárás számított időtartamának csökkentése. E vizsgálat során figyelemmel kell lenni a féltől elvárható magatartásra is. A kérelmező 2010. szeptember 20. napján terjesztette elő jogutódlás megállapítása és a perbelépés engedélyezése iránti kérelmét, az ettől számított 30 nap elteltével, 2010. november 3. napjától már elvárható volt tőle a bíróság intézkedésének hiányában az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése. A járásbíróság ezt követően a jogutódlás megállapítása nélkül a per tárgyalásának ismételt felfüggesztéséről döntött, amelyről szóló végzést a kérelmező 2010. december 23. napján vett át. Jelen nemperes eljárás keretei között nem vizsgálható az alapperben eljáró bíróság pervezetésének helytállósága, márpedig a felfüggesztést követően a per nem a jogutódlás megállapításának elmulasztása, hanem a felfüggesztés miatt sem haladt előre, amely a bíróság érdekkörébe esik. Mindezek alapján kizárólag a 2010. november 3. és 2010. december 23. közötti 50 nap levonásáról

rendelkezett, ezt meghaladóan a 2010. szeptember 20. és 2024. augusztus 26. közötti 5455 nap levonását nem találta indokoltnak.

[8] A Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján továbbá az eljárás számított időtartamát csökkentette a 2009. január 29. és 2010. augusztus 2. közötti 550 nappal. Kifejtette, hogy a peres fél jogutódai azok, akik a per folytatásához szükséges információval rendelkeznek, a per félbeszakadásának megszűnéséhez vezető eljárási cselekmény teljesítése az ő érdekkörükbe esik. A hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap elteltével ezért a kérelmező érdekkörében felmerült okból nem folytatódott az eljárás addig, amíg az alperes kérelmével perbe nem vonta és igazolta jogutódi minőségét.

[9] A kérelmező által érvényesített 7390 napból ezért 600 napot talált levonandónak. A kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság a kérelmezettet 1 358 000 forint vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezte, az ezt meghaladó kérelmet pedig elutasította. Megállapította, hogy a kérelmező 46%-ban lett pernyertes, ezért a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. §-ának (2) bekezdése alapján ennek figyelembevételével döntött a feljegyzett elsőfokú illeték és a kérelmező által felszámított elsőfokú perköltség viseléséről.

[10] A kérelmező a fellebbezésében kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú végzést részben változtassa meg és emelje fel a kérelmezett által fizetendő vagyoni elégtételt 1 569 600 forinttal, a kérelmezett által fizetendő elsőfokú perköltséget pedig 39 173 forinttal, míg az elsőfokú eljárásban általa megfizetendő illeték összegét 832 forintra szállítsa le. Nagyobb részt vitatta, hogy 2009. január 29. napjától a kérelmező érdekkörében felmerült okból nem folytatódott az eljárás. Ezzel összefüggésben hivatkozott arra, hogy a járásbíróság 2008. május 8. napján a per tárgyalását felfüggesztette, a kérelmező jogelődje kérelmének elkülönítéséig, tehát 2010. július 5-ig a per felfüggesztés miatt állt, az új eljárásban csak a 2010. július 12-én hozott félbeszakadást megállapító végzést követően állt fenn a kérelmező terhére értékelhető mulasztás. Nem vitatta, hogy az ezen időponttól 2010. augusztus 2. napjáig eltelt 21 nap a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése szerint nem vehető figyelembe, azonban az eljárás számított időtartamát ezt meghaladóan jogszabálysértően csökkentette az elsőfokú bíróság. Nem vitatta a 2010. november 3. és 2010. december 23. közötti 50 nap levonását. Érvélése szerint ugyanakkor az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) egységes joggyakorlata szerint a jogutódokat mind a jogelődjük részvételével érintett pertartamra, mind pedig a perbelépésük utáni időszakra ugyanannyi kártérítés illeti meg, amely nem függ attól, hogy a jogelődnek hány jogutódja van. Ezzel összhangban a jogutód a magyar perrendi szabályok szerint is a perből elbocsátott jogelőd helyébe lép, ami azt jelenti, hogy a jogelőd minden joga megilleti őt, vagyis a jogutódlás nemcsak részben valósul meg. A Pevtv. sem tartalmaz olyan korlátozó rendelkezést, amely szerint több jogutód esetén a jogutódok vagyoni elégtételhez fűződő joga csökken. Épp ellenkezőleg: a kérelmező a per észszerű időn belüli befejezéséhez fűződő jogának sérelme folytán alanyi jogon tarthat igényt vagyoni elégtételre. A Kúria Pfv.III.21.108/2016/9. számú precedensképes ítélete és az Alkotmánybíróság 23/2018 (XII.28.) AB határozata szerint pedig alanyi jogot törvényes alap nélkül nem lehet korlátozni. Mivel jelen esetben a vagyoni elégtételhez fűződő jog korlátozásának nincs törvényes alapja, az elsőfokú bíróság jogértelmezése contra legem, Alaptörvény-ellenes és sérti az EJEB gyakorlatát. Mindez alapot ad az ezzel ellentétes korábbi ítéltáblai határozatokban kifejtett jogi álláspont meghaladására, amely azért is helytelen volt, mert az EJEB minden érdemben elbírált ügyben hoz egy ítéletet, majd az ugyanazon alapeljárással érintett további ügyekben felajánlja a feleknek, hogy ezzel egyezően kössenek egyezséget. Ha ezt a felek elfogadják, az eljárást végzéssel zárja le, de ez a végzés ilyenkor is az EJEB korábbi ítéletén alapul. Annak tehát, hogy az EJEB ítéletet vagy végzést hozott-e, nincs ügydöntő jelentősége, amelyre jó példa a

P. és társai vs. Magyarország ügyben hozott 13353/21. számú ítélete és a R.-H. Rt. ügyeiben meghozott további határozatai. Erre tekintettel 2 927 600 forint felel meg, így a kérelmezett által fizetendő elégtételt erre az összegre fel kell emelni.

[11] A kérelmezett a fellebbezésében az elsőfokú végzés megváltoztatását és a kérelem elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy nem jár vagyoni elégtétel a kérelmező jogelődjének halálától a jogutódlás jogerős megállapításáig, azaz a 2008. július 24-től 2025. szeptember 25-ig eltelt időszakra, mert ekkor sem a kérelmező, sem pedig a jogelődje nem volt fél az alapperben. Mivel a büntetőperben 2007. december 22-én hoztak másodfokú határozatot, a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján nem lehet figyelembe venni a 2007. december 22-től 2008. február 27-ig eltelt 67 napot sem, mert a kérelmező jogelődje bírói felhívás ellenére sem jelentette be, hogy a büntetőeljárás befejeződött. Arra figyelemmel pedig, hogy a kérelmező már 2010. augusztus 20-án bejelentette a perbelépési szándékát, de a járásbíróság nem döntött a jogutódlásról, a Pevt. 15. §-ának (4) bekezdése szerint nem vehető figyelembe a 2010. szeptember 20. és 2025. augusztus 26. közötti 5455 nap. Nem vitatta, hogy a kérelmező bejelentését követően a járásbíróság az ügyet új számra iktatta és annak felfüggesztéséről döntött, de ez utóbbi az 1952. évi Pp. 112. §-ának (2) bekezdése szerint hatálytalan; így az eljárás a jogutódlás megállapítása és perbelépés engedélyezése hiányában nem haladt előre. A felfüggesztésről a kérelmezőnek egyébként nem is lehetett hivatalos tudomása, hiszen nem volt fél az eljárásban. A kérelmezőtől elvárható volt, hogy a az eljárás elhúzódása miatti kifogással éljen, amikor észlelte, hogy a járásbíróság nem döntött a kérelmről, így a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése szerint ezen időtartam levonásának van helye.

[12] A felek az ellenfelük fellebbezésére tett észrevételükben az elsőfokú végzés ellenfél által fellebbezett részének indokai alapján történő helybenhagyását kérték.

[13] A kérelmező fellebbezése részben alapos, a kérelmezett fellebbezése megalapozatlan volt.

[14] Az ítéltábla a fellebbezések elbírálása során nem lépte át a fellebbezési kérelmek és a fellebbezésre tett észrevételek korlátait [Pp. 370. § (1) bekezdése], nem észlelt ugyanis olyan – a fellebbezésekben nem hivatkozott – eljárási szabálysértést vagy téves anyagi pervezetést, amely erre a Pp. 370. § (2)-(4) bekezdései alapján okot adott volna.

[15] A kérelmezett fellebbezésével összefüggésben rögzíti az ítéltábla, hogy - az elsőfokú bíróság által is helytállóan kifejtettek szerint – az 1952. évi Pp. 62. §-ának (3) bekezdése szerint a jogutód a perből elbocsátott jogelődjének helyébe lép, a jogelőd elbocsátásáig végzett perbeli cselekmények és az addig meghozott bírói határozatok vele szemben is hatályosak. Mindez azt jelenti, hogy az 1952. évi Pp. a jogutódot eljárásjogi szempontból úgy tekintette, mintha kezdettől fogva ő járt volna el a perben, hiszen a jogutódlással teljes körű jogfolytonosságot kívánt biztosítani. Erre figyelemmel a vagyoni elégtétel iránti követelés – eltérő törvényi rendelkezés vagy a felek eltérő megállapodása hiányában – a jogfolytonosnak minősülő jogutódot illeti meg a Pevtv. alapján számítandó, vagyoni elégtétel alapjául szolgáló teljes időtartamra. Ezért a jogutód a jogelődje perbeli részvételének időtartamára is követelhet vagyoni elégtételt, de nem azért, mert e követelés tekintetében – anyagi jogi – jogutódlás következett be, hiszen a jogelődöt ilyen követelés a halála időpontjában adott esetben nem is illette meg, hanem azért, mert a teljes körű eljárásjogi jogutódlás folytán úgy kell tekinteni, mintha a perben mindvégig a jogutód vett volna részt (BDT2023. 4700., Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.289/2023/2. szám alatti végzés). Ez alóli kivétel, hogy ha a jogutód nem lép a jogelőd helyébe, mert azt a perből nem bocsátják el, így nem következik be teljes alanycsere, ezért ilyenkor a jogutód csak a perbelépésétől jogosult vagyoni elégtételre (Debreceni Ítéltábla Pkf.I.20.101/2024/2. szám alatti határozat).

[16] Ezen ítélkezési gyakorlat alapján a kérelmezett tévesen hivatkozott arra, hogy nem jár vagyoni elégtétel a kérelmező jogelődjének halálától a jogutódlás jogerős megállapításáig eltelt időtartamra. A teljes körű eljárásjogi jogutódlás folytán ugyanis úgy kellett tekinteni, mintha a perben mindvégig a kérelmező vett volna részt, ez pedig magában foglalta a jogelődjének halála és a jogutódlás jogerős megállapítása között eltelt időszakot is. Az ellenkező értelmezés szembekerülne a vagyoni elégtétel szankciós jogalkotási céljával, hiszen jogkövetkezmény nélkül hagyná a félbeszakadással és a jogutódlással kapcsolatos időmúlást. Mindez sértené a Pevtv. 2. §-ának (1) bekezdését is, amely az elsőfokú eljárás kezdőnapjától az eljárást befejező jogerős határozat közlésének napjáig számított pertartamban nem ismer vagyoni elégtételre alapot nem adó szüneteket. Épp ellenkezőleg: a Pevtv. rendszerében a vagyoni elégtételt a teljes számított pertartam alapulvételével kell megállapítani, e pertartamot pedig kizárólag akkor lehet csökkenteni, ha a Pevtv. 15. §-ának (3) vagy (4) bekezdése azt lehetővé teszi. Ilyen levonási okra azonban e körben a kérelmezett nem hivatkozott.

[17] Egyetértett az ítélőtábla az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontjával is, hogy a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján nem lehet figyelmen kívül hagyni a 2007. december 22-től 2008. február 27-ig eltelt 67 napot sem. Az elsőfokú bíróság helytálló érvelése szerint a per tárgyának felfüggesztéséről szóló végzést a bíróság maga is megváltoztathatta, ebből következően – a felek nyilatkozataitól és kérelmeitől függetlenül – hivatalból is ellenőriznie kellett, hogy fennáll-e még a felfüggesztési ok. A járásbíróság ezért maga is megkereshette volna a büntetőbíróságot annak közlése céljából, hogy az általa előkérdésnek minősített büntetőeljárás jogerősen befejeződött-e már; nem háríthatta a kérelmezőre annak jogkövetkezményét, hogy mindezt nem tette meg. Az ítélőtábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban is, hogy nem állapítható meg, miszerint a kérelmező jogelődje egyáltalán értesült-e és mely időpontban a büntetőeljárás jogerős befejezéséről; a kérelmezett ezzel összefüggésben kifejtett álláspontját (amely szerint azt sértettként ismernie kellett) nem bizonyította.

[18] A kérelmezett továbbá megalapozatlanul kérte a 2010. szeptember 20. és 2025. augusztus 26. közötti 5455 nap levonását is. Az elsőfokú bíróság a kérelmezett érvelését részben elfogadva a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján az eljárás számított időtartamából levonta a 2010. november 3. és 2010. december 23. közötti 50 napot, amelyet a kérelmező sem tett vitássá. A kérelmezett fellebbezési érvelésével szemben az ítélőtábla sem talált indokot ezen időszakkal összefüggésben további levonásra. Az elsőfokú bíróság az irányadó bírói gyakorlatnak megfelelően foglalt állást akként, hogy a bejelentéstől számított 30 nap elteltéig az általános ügyintézési határidőre tekintettel eleve nem volt elvárható a kifogás előterjesztése, megjegyzi az ítélőtábla, hogy ezen időtartam alatt olyan késedelem sem áll fenn, amely ezt indokolta volna. A 2010. szeptember 20. és 2010. november 3. közötti időtartam ezért nem volt levonható, az elsőfokú végzés erre vonatkozó indokolásával szemben a fellebbezés nem is tartalmaz érvelést. A kérelmezett az elsőfokú végzés megváltoztatását lényegében arra hivatkozva kérte, hogy az alapperben eljáró járásbíróság 2010. december 17-én hozott, a per tárgyalásának felfüggesztéséről rendelkező végzése az 1952. évi Pp. 112. §-ának (2) bekezdése szerint hatálytalan volt, így nem állapítható meg, hogy a felfüggesztés miatt nem haladt érdemben az eljárás. Az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben helytállóan rögzítette, hogy a vagyoni elégtétel iránti igényt elbíráló nemperes eljárásban az alapperben eljáró bíróság pervezetésének helyessége nem bírálható felül; az elkövetett eljárási szabálysértés nem vizsgálható és nem vehető figyelembe a kérelmezett javára. Tény, hogy az alapeljárásban a járásbíróság a kérelmezett által előterjesztett jogutódlási és perbelépési kérelem benyújtását követően arról alakszerű végzéssel nem rendelkezett, ugyanakkor az eljárást új számra iktatta, és annak felfüggesztését rendelte el; azaz akként tekintette, hogy az folytatódott. A végzés jogerőre emelkedett, ebből

következően az eljárás a felfüggesztés miatt nem haladt előre, amelyet a kérelmező az eljárás elhúzódása miatti kifogással nem tudott volna elhárítani a Pp. 114/A. §-ának (2) bekezdésében írt feltételek hiányában. Rámutat továbbá az ítéltábla, hogy a jogi végzettséggel nem rendelkező kérelmezőtől nem elvárható annak felismerése, hogy a járásbíró fenti eljárása jogszabálysértő volt. A kérelmezett fellebbezésében foglaltakkal szemben az alapeljárás irataiból megállapítható, hogy a felfüggesztő végzést a járásbíró a jogutódoknak rendelte kiadni, azt a kérelmező 2010. december 23. napján kézhez vette, így alappal volt abban a tudatban, hogy a per a felfüggesztés miatt nem halad előre, a bíróság ezért nem tesz további eljárási cselekményeket, dönt a korábbi kérelméről. Márpedig az elsőfokú bíróság által is felhívott bírói gyakorlat szerint a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján csak akkor van helye levonásnak, ha a féltől elvárható az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése, mert a bíróság mulasztása az eljárási szabályok betartásában bízó fél számára is nyilvánvaló, egyértelműen felismerhető és a kifogás előterjesztésétől alappal várhatja a sérelem orvoslását. Ezen feltételek a kifejtettek szerint nem álltak fenn.

[19] Az ítéltábla ugyanakkor egyetértett a kérelmező fellebbezésével abban, hogy a 2009. január 29. és 2010. július 12. közötti időtartam nem ad alapot az eljárás számított időtartamának csökkentésére. Az elsőfokú bíróság maga is rögzítette, hogy a járásbíró 2008. május 8. napján a per tárgyalását felfüggesztette; a hagyatékátadó végzés ezen időpontot követően a felfüggesztés hatálya alatt emelkedett jogerőre. A felfüggesztés folytán az eljárás tehát egyébként sem haladt előre, ezt az inaktív időszakot tehát a kérelmező nem tudta volna elhárítani azzal, ha 2009. január 29-ét követően haladéktalanul kéri a jogutódlásának megállapítását. Azt pedig a kérelmező maga sem tette vitássá, hogy miután a járásbíró észlelte a jogelőd halálát, majd erre tekintettel a kérelmező jogelődje vonatkozásában (is) a tárgyalás elkülönítéséről rendelkezett és annak félbeszakadását állapította meg, az eljárás – félbeszakadás miatt azért nem folytatódhatott, mert a kérelmező nem terjesztett elő jogutódlás megállapítása iránti kérelmet. A Pevtv. 15. § (3) bekezdése alapján tehát ezen – a kérelmező által is elismert – 2010. július 12. és 2010. augusztus 2. közötti 21 nap levonásának van csupán helye. Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a levonás csak a jogutód alperes általi perbevonását tartalmazó beadvány előterjesztéséig (2010. augusztus 2.) indokolt, függetlenül attól, hogy a kérelmező saját bejelentése ettől később érkezett; az elsőfokú bíróság végzését ezzel összefüggésben fellebbezés nem is támadta.

[20] A kérelmező fellebbezése azonban ezt meghaladóan megalapozatlan volt. A bírói gyakorlat ugyanis már választ adott arra a kérdésre, hogy többes eljárási jogutódlás esetén a jogelődöt megillető 400 forint/nap vagyoni elégtétel a jogutódokat a perbelépésük időpontjáig összesen illeti-e meg vagy ezt az összeget már erre az időszakra is személyenként külön követelhetik, megtöbbszörözve ezzel a jogelődjük jogán járó vagyoni elégtétel mértékét. A kialakított gyakorlattól az ítéltábla jelen tanácsa sem kíván eltérni. Hangsúlyozza, hogy a Pevtv. a jogutódlás tekintetében semmilyen szabályt nem tartalmaz, e kérdés megválaszolása során az Alaptörvény 28. cikkéből és a Pevtv. 9. § (4) bekezdése folytán megfelelően alkalmazandó Pp. Preambulumából kellett kiindulni, amely a magánjogi jogviták tisztességes eljárás elvén nyugvó rendezésére és az anyagi jogok hatékony érvényre juttatására irányul. Kiemelten kellett értékelni továbbá, hogy a jogalkotó a vagyoni elégtételt az igazságszolgáltatási tevékenység hatékonyságának ösztönzése és a polgári peres eljárások elhúzódásával szembeni hatékony jogorvoslat megteremtése céljából vezette be és egy olyan modellt alkotott, amely számszerűsíthetően az eljárás időtartamához és a jogosultak perbeli részvételéhez kapcsolta annak mértékét.

[21] A többes jogutódoknak az eljárás észszerű időn belüli befejezéshez való joga a saját személyükben csak akkortól sérülhetett, amikor a perbe – a jogutódlás jogerős

megállapítása folytán – félként beléptek, ezt megelőzően csak a jogelődjük perbeli részvétele okán lettek jogosultak vagyoni elégtételre. Az alapjogi sérelem ugyan nem osztható, azonban ezt a sérelmet a perbelépésükig nem a jogutódok, hanem a jogelődjük szenvedte el, azaz erre az időre nem az ő saját jogsérelmüket, hanem a jogelődjük jogsérelmét kellett kompenzálni, amelynek mértékét a Kr. napi 400 forintban határozta meg, nem pedig a napi 400 forintnak és a jogutódok számának szorzatában. Az a jogkövetkezmény tehát, hogy a többes eljárásjogi jogutódlás folytán úgy kell tekinteni, mintha az eljárásban a jogutódok mindvégig részt vettek volna, nem eredményezhette azt, hogy a jogutódok több vagyoni elégtételre legyenek jogosultak, mint amely a jogelődjüket összesen megillette volna. Az ellenkező értelmezés ahhoz a nyilvánvalóan nem támogatható helyzethez vezetne, hogy az eljárás elhúzódsáért felelős bíróság fizetési kötelezettsége nem attól függene, hogy hány fél részére okozott sérelmet, hanem attól, hogy a sérelmet szenvedett félnek hány jogutódja van. Ezért foglalta el az ítéltábla azt a jogi álláspontot, hogy ha a perben részt vett félnek több jogutódja van, akkor az egyes jogutódok a perbelépésük engedélyezéséig együttesen jogosultak arra a vagyoni elégtételre, amely a jogelődjüket összesen megillette volna, hiszen a jogutódlás nem eredményezheti a jogszabály szerint járó vagyoni elégtétel megsokszorozódását (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.149/2025/2., Pkf.I.20.301/2025/2., Pkf.I.20.313/2025/2.).

[22] Ez a jogi álláspont nem ellentétes a kérelmező által felhívott kúriai döntéssel. A személyiségi jognak nem minősülő alapjogi jogsérelem miatt követelhető vagyoni elégtétel ugyanis nem kötődik a sérelmet elszenvedett személyéhez, mert nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely e követelés esetében kizárná az élők közötti és a halál esetére szóló anyagi jogi jogutódlást. Erre tekintettel az eljárás észszerű időn belüli befejezéséhez fűződő alapjog sérelme esetén járó vagyoni elégtételre nem alkalmazhatóak azok a kúriai eseti döntések, amelyek a személyiségi jogokkal kapcsolatos eljárási jogutódlással foglalkoznak, hiszen ez utóbbi jogok esetén a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:54. § (1) bekezdése kifejezetten kizárja mind az élők közötti, mind pedig a halál esetére szóló anyagi jogi jogutódlást.

[23] Az ítéltábla többes jogutódlással kapcsolatos jogi álláspontja nem sérti az EJEB gyakorlatát sem. Épp ellenkezőleg: a Pevtv. szabályozását és az ítéltábla kialakított gyakorlatát az EJEB a Sz. kontra M. ügyben (no.54421/21.) kellően hatékornak találta. Abból pedig, hogy az EJEB egyes ügyekben milyen mértékű jóvátételt ítélt meg, szintén nem lehet arra következtetni, hogy az ítéltábla által elfogadott jogértelmezés nem biztosít hatékony jogorvoslatot az eljárások észszerű időn belüli befejezéséhez fűződő alapjog sérelme esetén. Az EJEB által megítélt igazságos elégtétel összegére ugyanis nincs részletes, a kártérítés mértékét előre is konkrétan meghatározhatóvá, kiszámíthatóvá tévő szabályozás, így az eltér az EJEB által hatékornak minősített Pevtv. és Kr. szabályaitól. Olyan következtetést tehát egyetlen EJEB határozatból sem lehet levonni, hogy sértené a hatékony jogorvoslathoz fűződő jogot az a jogértelmezés, amely megtiltja, hogy a jogelődöt megillető 400 forint/nap vagyoni elégtétel mértékét a többes jogutódok megtöbbszörözdhessék.

[24] Az ítéltábla gyakorlata a fellebbezésben hivatkozott alkotmánybíróági határozattal sem ellentétes, mert abban az Alkotmánybíróóság a tisztességes eljárás követelményét és ezzel kapcsolatban a bíróságokra irányadó értelmezési követelményeket elemezte, de nem érintette a jogutódlás kérdéskörét.

[25] A kérelmezett fellebbezése alapján az elsőfokú végzés megváltoztatása nem volt indokolt, ugyanakkor a kérelmező fellebbezése részben megalapozott; az elsőfokú bíróság döntésével szemben az alapeljárás számított időtartama nem a 2009. január 29. és 2010. augusztus 2. közötti 550 nappal, csupán a 2010. július 12. és 2010. augusztus 2. közötti 21 nappal csökkentendő. Az ítéltábla rögzíti, hogy a kérelmező az elsőfokú végzésben foglaltakkal szemben ténylegesen nem 7390, hanem csupán 7389 napra érvényesített vagyoni

elértétel iránti igényt, amely a Pp. 2. §-ának (1) bekezdése szerint kötötte az eljáró bíróságokat (BDT2024. 4752.). Ebből az elsőfokú bíróság által levonni rendelt és fellebbezéssel nem támadott 50 napot, valamint a jelen határozat szerinti 21 napot ebből kellett levonni; a kérelmezőt ekként 7318 napra illetve meg vagyoni elégtétel. Ezen teljes időtartam a jogutódlás jogerős megállapítása előtti, ezért arra a kérelmező jogutódként tarthat igényt; ezért a már kifejtettek szerint a Kr. alapján ekként adódó 2 927 200 forint 1/2-ének, azaz 1 463 600 forint vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezte az ítéltábla a kérelmezettet.

[26] A végzés részbeni megváltoztatása miatt módosult az elsőfokú „pernyertesség” aránya is, az 49,48% a kérelmezőre terhesebben. A kérelmező ezért a felszámított 73 950 forint eljárási költségéből a Pp. 83. §-ának (2) bekezdésére figyelemmel az ezzel arányos 36 590 forint megtérítésére tarthat igényt. A feljegyzett elsőfokú eljárási illeték viselésére is ezen arányban köteles a felperes, ekként az általa az elsőfokú eljárásban megtérítendő illeték összegét az ítéltábla 43 909 forintba szállította le.

[27] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú végzés fellebbezett részét a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése folytán megfelelően alkalmazandó Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztatta, ezt meghaladóan helybenhagyta.

[28] A kérelmezett fellebbezésével, fellebbezési ellenkérelmével összefüggésben perkötséget nem számított fel, így arról nem kellett rendelkezni a Pp. 82. §-ának (1) bekezdése alapján. A kérelmező fellebbezésével összefüggésben 39 173 forint ügyvédi munkadíjat számított fel, amely a 17/2024. (XII.9.) IM rendelet 3. §-a (1) bekezdésének a) pontja és (3) bekezdése szerint számított összegnek felel meg. A kérelmező fellebbezése 6,7 %-ban vezetett eredményre (1 569 600 forinttal kérte felemelni a vagyoni elégtétel összegét, amely 105 600 forint összegben volt eredményes); ekként a Pp. 83. §-ának (2) bekezdése szerint 2625 forint másodfokú ügyvédi munkadíj illeti meg a fellebbezésére tekintettel.

[29] A kérelmező a kérelmezett által előterjesztett „fellebbezési ellenkérelemmel” (helyesen fellebbezésre tett észrevétellel) összefüggésben ügyvédi munkadíjat akként számított fel, hogy „a 17/2024. (XII.9.) IM rendelet szerint mérlegeléssel megállapítható” ügyvédi munkadíj megfizetésére kéri kötelezni a kérelmezettet. a felszámítás ekként nem felel meg a Pp. 81. §-a (2) bekezdésének, mert sem a felszámított összeget, sem a felszámítás alapjául szolgáló pontos jogszabályhelyet nem tartalmazza, ezért a kérelmezett fellebbezésével összefüggésben az ítéltábla mellőzte az ügyvédi munkadíj megállapítását.

[30] A kérelmező fellebbezése részben vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. §-ának (2) és 102. §-ának (1) bekezdései szerint köteles megfizetni az állam részére a „pervesztességével” arányos 43 933 forint összegű feljegyzett illetéket; a fennmaradó 3155 forint illeték a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése szerint a kérelmezett illetékmentessége folytán az állam terhén marad. A kérelmezett fellebbezése eredménytelen maradt, feljegyzett 40 740 forint fellebbezési illetéket szintén az állam viseli. Az illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezés az Itv. 78. §-ának (4) bekezdésén, valamint a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (2a) bekezdésein alapul.

Debrecen, 2026. március 24.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró